

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 179/2023 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Paxlovid-koronalääkkeen käytöstä, potilaslain noudattamisesta ja ikäsyryjinnän ehkäisystä hyvinvointialueilla

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Sarkomaan /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 179/2023 vp:

Millaisin toimin varmistetaan potilaslain noudattaminen ja ikäsyryjinnän ehkäisy hyvinvointialueilla?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Potilaslain mukaan jokaisella Suomessa pysyvästi asuvalla henkilöllä on oikeus ilman syrjintää hänen terveydentilansa edellyttämään terveyden- ja sairaanhoitoon niiden voimavarojen rajoissa, jotka kulloinkin ovat terveydenhuollon käytettävissä.

Paxlovid-lääkevalmistetta hankittiin sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta keskitetyksi valtion varoista, sillä lääkevalmistetta ei ollut heti saatavilla normaaleja hankintareittejä hyödyntäen. Ministeriön asettama kliininen asiantuntijaryhmä laati kesällä 2022 suosituksen Paxlovid-lääkehoidon kohderyhmistä. Suosituksen tavoitteena oli varmistaa, että lääkettä riittää potilaille, joilla on kaikkein suurin vaikean koronataudin riski ja että lääkehoidon käytön perusteet ovat yhdenmukaiset koko Suomessa. Kohderyhmiin kuuluivat erittäin altistavan riskitekijäryhmän potilaat, altistavan riskitekijäryhmän potilaat sekä omatoimisesti kotona asuvat yli 80-vuotiaat. Koska lääkkeen riittävyys ei ole osoittautunut ongelmalliseksi, sosiaali- ja terveysministeriö on kesällä 2023 informoinut hyvinvointialueita, että lääkevalmisteen kohdennus ei enää ole tarpeen vaan Paxlovid-lääkehoitoa voidaan käyttää kuten muitakin lääkkeitä eli niille, joiden kliinisesti arvioidaan hyötyvän lääkehoidosta. Jatkossa hyvinvointialueet hankkivat Paxlovid-lääkkeen normaalien hankintakanaviensa kautta.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole lähtökohtaisesti toimivaltaa ohjata lääkehoitoja. Ministeriö vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan yleisestä ohjaamisesta. Ohjauksessa korostetaan muun muassa yhdenvertaisuutta hyvinvointialueiden vastuulla olevan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä. Aluehallintovirastot ja Valvira valvovat lainsäädännön, mukaan lukien potilaslain ja yhdenvertaisuuden noudattamista hyvinvointialueiden järjestämisvastuulla olevassa sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Helsingissä 20.11.2023

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso